

Sturing en Beleid

Aan de gemeenteraad

17 mei 2011
Gemeentestukken: 2011-101

Onderwerp: Uitgangspuntennotitie Erfgoed Ridderkerk

1. Voorstel

1. Wij stellen u voor in te stemmen met de Uitgangspuntennotitie Erfgoed Ridderkerk.
2. Daarbij stellen wij voor:
 - A. Voor archeologiebeleid te kiezen voor beleid op basis van een gemeentelijke archeologische verwachtingskaart (Variant 2).
 - B. Voor monumentenbeleid te kiezen voor behouden zonder extra investering (Variant 2).
 - C. Voor de in te stellen erfgoedcommissie aan te sluiten bij de centrale Dorp, Stad en Landmonumentencommissie Zuid-Holland (Variant 2).

2. Aanleiding

Op 24 februari 2011 heeft uw raad de Startnotitie 'Erfgoed Ridderkerk' vastgesteld. In deze notitie wordt beschreven welke stappen er gezet moeten worden om te komen tot erfgoedbeleid. De eerste stap is de voorliggende Uitgangspuntennotitie Erfgoed Ridderkerk. Op basis van deze notitie wordt in het laatste kwartaal van 2011 uw raad voorgesteld om over het erfgoedbeleid van Ridderkerk te besluiten.

Het is verplicht om erfgoedbeleid op te stellen. In de Wet op de archeologische monumentenzorg staat dat gemeenten beleid moeten maken om het bodemarchief te beschermen. Het bodemarchief is in de archeologie een begrip waarmee bedoeld wordt de sporen van (vooral) menselijke bewoning en bewerking die in de bodem zijn achtergebleven en die nog in onverstoorde toestand verkeren.

Daarnaast is het zo dat de gemeenten een verordening en beleid op het gebied van gebouwde monumenten aan moeten passen aan de nieuwe regelgeving. Dit is dus ook een wettelijke verplichting. Verder sluit de totstandkoming van een erfgoedbeleid goed aan op de door ons in het coalitieakkoord 2010-2014 uitgesproken ambitie om cultuurhistorisch erfgoed in de gemeente te behouden.

3. Aspecten

De Uitgangspuntennotitie Erfgoed Ridderkerk geeft inzicht in de verschillende varianten voor het opstellen van erfgoedbeleid.

Voorheen is de zorg voor archeologische en gebouwde monumenten veelal apart geregeld. Tegenwoordig is de landelijke trend om beide onderwerpen samen te nemen. Dit wordt erfgoed genoemd. Erfgoedbeleid bestaat dus in hoofdzaak uit twee onderwerpen namelijk archeologiebeleid en monumentenbeleid. De zorg voor cultuurlandschap valt daar ook onder. De reden om deze onderwerpen samen te brengen in één beleidsstuk is omdat:

- beide onderwerpen vallen binnen hetzelfde wettelijke kader;
- archeologie en historische bouwkunst samen met historische landschappen het cultureel erfgoed vormen;
- beide onderwerpen een meerwaarde geven aan de identiteit van een gebied;

- de wet heeft bepaald om een erfgoedverordening op te stellen.

Archeologiebeleid

Wij hebben dan een gedetailleerd overzicht waar mogelijk archeologische waarden zijn.

Initiatiefnemers van ruimtelijke plannen kunnen op tijd worden ingelicht waardoor ze niet op verrassingen stuiten. Gebieden kunnen worden aangewezen als zones waarvoor vrijstelling geldt. Dit betekent dat deze gebieden vrijgegeven kunnen worden voor ontwikkeling. Je mag dan bouwen op die locaties zonder verder onderzoek.

Wij kunnen sneller handelen.

Met een gemeentelijke archeologische verwachtingskaart hebben we een gedetailleerdere kennis van het bodemarchief. De Archeologische Monumentenzorgcyclus kan sneller worden doorlopen omdat sommige stappen in deze cyclus worden overgeslagen. Deze cyclus is een onderzoekscyclus die er op is gericht om kennis te verzamelen. Voor verder toelichting wordt verwezen naar paragraaf 7.5 van de Uitgangspuntennotitie.

Monumentenbeleid

Wij koesteren onze gemeentelijke monumentenlijst.

Als gemeente zijn wij bevoorrecht met een gemeentelijke monumentenlijst. Wij moeten onze gemeentelijke monumenten die wij met heldere argumenten hebben aangewezen als monument te allen tijden koesteren. Helaas moeten gemeenten, mede door de economische recessie, flink bezuinigen. Op dit moment is het financieel niet haalbaar en maatschappelijk niet verantwoord om te investeren in de monumentenzorg. Het beschikbaar stellen van subsidie zouden wij graag willen maar zal in deze variant niet gerealiseerd worden.

Erfgoedcommissie

Wij krijgen kwaliteit tegen lage kosten: deskundigheid en maatwerk.

In de centrale Dorp, Stad en Land-monumentencommissie Zuid-Holland zijn alle nodige vakdisciplines aanwezig om een plan te beoordelen. De adviezen kunnen tegen lage kosten geleverd worden.

Wij kunnen het advies van de Welstandscommissie eenvoudig afstemmen met het monumenten planadvies.

Beide adviezen komen van Stichting Dorp, Stad en Land. De adviessnelheid kan hierdoor beperkt worden. Dit is nodig omdat de procedures in de Wabo korter zijn geworden. De DSL-monumentencommissie Zuid-Holland vergadert twee keer per maand.

4. Aanpak/Uitvoering

Na besluitvorming in de gemeenteraad zal gestart worden met de aanbesteding voor het opstellen van het Erfgoedbeleid. Dit beleid wordt u vervolgens in het laatste kwartaal van 2011 ter vaststelling aangeboden.

5. Kosten/Opbrengsten/Dekking

Eenmalige kosten Erfgoedbeleid

De kosten voor het opstellen van Erfgoedbeleid zijn naar verwachting tussen de € 15.000,- en € 20.000,-. Er is eenmalig € 12.500,- (de eerste programmamonitor 2011) beschikbaar. Als uit de aanbesteding blijkt dat de kosten daadwerkelijk tussen de € 15.000,- en 20.000,- zijn wordt dekking gezocht binnen het programma 1 Sturing en Beleid.

Gemeentestukken: 2011-101

Jaarlijkse kosten Erfgoedbeleid

De jaarlijkse kosten voor zowel archeologiebeleid als monumentenbeleid passen naar verwachting binnen het geraamde budget van € 5.000,-. De kosten voor planadvisering monumenten passen naar verwachting ook binnen dit geraamde budget.

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

Mw. M.H.J.C. van Doremaele

mw. A. Attema

Behandeld in de commissie Samen Wonen
Behandeld in de raad d.d. 23 juni 2011
a.fenger@ridderkerk.nl/641/JS